ރަމަޟާން މަހުގެ ރޯދައާއި ބެހޭ ބައެއް މުހިއްމު ސުންނަތްތައް

ރޯދައަށް ނިޔަތް ގެންނަނީ ކޮންއިރަކު؟

ނަބިއްޔާ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَسَلَّمَ ގެ އަނބިކަނބަލުން ޙަފްޞާ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا ގެ ފަރާތުން ރިވާވެގެން ވެއެވެ. ރަސޫލާ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَسَلَّمَ ޙަދީޘްފުޅު ކުރެއްވިއެވެ. "ފަތިހުގެ ކުރިން ރޯދައަށް ނިޔަތް ނުގެންނަ މީހާއަށް ރޯދައެއް ނުވެއެވެ." (ސުނަން އަބީ ދާވޫދު 2454)

ހާރުކެއުމަކީ ކޮންކަހަލަ ކަމެއް؟

އަނަސް ބިން މާލިކު رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ވިދާޅުވިއެވެ. ނަބިއްޔާ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَسَلَّمَ ޙަދީޘްފުޅު ކުރެއްވިއެވެ.
"ހާރު ކައިވާށެވެ. ހަމަކަށަވަރުން ހާރުކެއުމުގައި ބަރަކާތް ވެއެވެ." (ޞަޙީޙް އަލް ބުޚާރީ 1923)

ރޯދަ ހިފުން ފަސްކުރަންވީ ކޮންއިރަކު؟

ރޯދަ ހިފުން ފަސްކުރަންވީ ފަތިސްވާ ވަގުތު ގާތްކުރުމުންނެވެ. اللَّهُ تَعَالَى ވަޙީ ކުރެއްވި އާޔަތެއްގެ މާނައިގައި ވެއެވެ.
"...އަދި ތިޔަބައިމީހުން ކައިބޮއި އުޅޭށެވެ! ފަތިހުގެ ސަބަބުން ރޭގަނޑުގެ އަނދިރިކަމުގެ ތެރެއިން ފަތިހުގެ އަލިކަން ފާޅުވެ އެނގިއްޖައުމަށް ދާންދެންނެވެ." (ސޫރަތުލް ބަޤަރާ 187)

ރޯދަ ވިއްލާނީ ކޮންއިރަކު؟

އިރު އޮއްސުން ފުރުމާއި އެކު ރޯދަ ވިއްލާނީއެވެ. ސަހްލު ބިން ސަޢުދު رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ގެ ފަރާތުން ރިވާވެގެން ވެއެވެ. ނަބިއްޔާ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَسَلَّمَ ޙަދީޘްފުޅު ކުރެއްވިއެވެ. "ރޯދަ ވިއްލުން އަވަސްކުރާހާ ހިނދަކު މީސްތަކުން ވަނީ ހެޔޮއެއްގެ މަތީގައެވެ." (ޞަޙީޙް އަލް ބުޚާރީ 1856)

ރޯދަ ވިއްލާ ހިނދު ކިޔާނީ ކޮން ދުޢާއެއް؟

ޢަބްދުالله ބިން ޢުމަރު رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا ވިދާޅުވިއެވެ. ނަބިއްޔާ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَسَلَّمَ ރޯދަ ވިއްލަވާހިނދު ވިދާޅުވެއެވެ.

ذَهَبَ الظَّمَأُ، وابْتَلَّتِ العُرُوقُ، وثَبَتَ الأَجْرُ إِنْ شَاءَالله

((ކަރުހިއްކުން ފިލައިފިއެވެ، އަދި ނާރުތަކަށް ތެތްވެއްޖެއެވެ، އަދި الله ގެ އިރާދަފުޅުން އަޖުރު ވެސް ޘާބިތު ވެއްޖެ (އެބަހީ: ލިބިއްޖެ) އެވެ.)) (އަލް އިރްވާ 4/39)

المركز السلفي
THE SALAFI CENTRE OF THINADHOO

މި ކޮންކަމުން ރޯދަ ގެއްލޭނީ؟

#	މަސްއަލަ	ޙުކުމް	ޝަރަޙު	މަރުޖިޢު
1	އަތަރު ނުވަތަ ސެންޓު ފޮޅުން	ރޯދަ ނުގެއްލޭނެ	ކޮޓަރިގައި ނުވަތަ އެފަދަ އެހެން ތަނެއްގައި ވިއަސް މީރުވަސް ދުވާ އެއްޗެއްގެ ވަސް ބޮޑުން ހުއްދަވެގެންވާ	ޝަރްޙު އިބްނު އަލް ޢުޘައިމީން އަދި ޝަރްޙު އިބްނު ބާޒް
2	އަނގައިން ނުވަތަ ނޭފަތުން ލޭއައުން	ރޯދަ ނުގެއްލޭނެ	ލޭ ދިޔުމައިގެން ނުވާނެ	ޝަރްޙު އިބްނު އަލް ޢުޘައިމީން
3	އިންހޭލާ (ނޭވާލިއްލުމުން ބޭނުންކުރާ ގުނބާ) ބޭނުންކުރުން	ރޯދަ ނުގެއްލޭނެ		ޝަރްޙު އިބްނު އަލް ޢުޘައިމީން އަދި ޝަރްޙު މުމްތިޢު
4	ދަތެއް ނެއްޓުން	ރޯދަ ނުގެއްލޭނެ		ޝަރްޙު އިބްނު އަލް ޢުޘައިމީން
5	ލޭ ޓެސްޓެއް ހެދުން	ރޯދަ ނުގެއްލޭނެ	ހިޖާމާ ޖަހާއިރު ހަށިގަނޑުން ބޭރުވާ ލޭއާއި އެއްވަރުނުވާ ކަމުގައި ވާނަމަ	ޝަރްޙު އިބްނު އަލް ޢުޘައިމީން
6	އަމިއްލައަށް ޖިންސީ އެދުން ފުއްދުން	ރޯދަ ގެއްލޭނެ	މަނި ބޭރު ނުކުރާ ކަމުގައި ވާނަމަ ރޯދަ ސައްޙަވާނެ، ނަމަވެސް ފާފައިން ތައުބާވާން ޖެހޭނެ	ޝަރްޙު އިބްނު އަލް ޢުޘައިމީން
7	ނޭފަތުން ބޭސް އެޅުން	ރޯދަ ނުގެއްލޭނެ	ބޭހުގެ ރަހަ ކަރުތެރެއަށް ވާސިލު ނުވާނަމަ	ޝަރްޙު އިބްނު އަލް ޢުޘައިމީން
8	ނޭފަތުން ލޭ އައުން	ރޯދަ ނުގެއްލޭނެ	ލޭ އައުމަކީ ގަސްދުގައި ކުރި ކަމެއްގެ ސަބަބުން ދިމާވި ކަމެއް ކަމުގައި ނުވާނަމަ	ޝަރްޙު އިބްނު އަލް ޢުޘައިމީން
9	ކާއެއްޗެހީގެ ރަހަބެލުން	ރޯދަ ނުގެއްލޭނެ	ދިރުވާނުލާހެން ސަމާލުވެ ހުރެ، ކާއެއްޗެހި ތައްޔާރު ކުރާ މީހާ އެ ކާއެއްޗެއްގެ ރަހަބެލުން ހުއްދަވެގެންވާ	ޝަރްޙު އިބްނު އަލް ޢުޘައިމީން

#	ސަބަބު	ހުކުމް	ޝަރަޙު	މަރްޖިޢު
10	ދޮގު ހެދުން ނުވަތަ ހުތުރު ބަހުން މުޢާމަލާތްކުރުން	ރޯދަ ނުގެއްލޭނެ	އެހެނަސް ރޯދައިގެ އަޖުރާއި ޘަވާބު އުނިވެގެންދޭ	ޝެއިޚް އިބްނު އަލް ޢުޘައިމީން
11	ޖިމާޢުވުން	ރޯދަ ގެއްލޭނެ		ޝެއިޚް އިބްނު އަލް ޢުޘައިމީން
12	އިހްތިލާމްވުން ނުވަތަ ޖުނުބުވެރި ހާލުގައި ނިދިން ހޭލުން	ރޯދަ ނުގެއްލޭނެ		ބޮޑެތި ޢިލްމުވެރިންގެ ފަތުވާ ކޮމިޓީ އަދި ޝެއިޚް އިބްނު ބާޒް
13	ދަތްއުނގުޅާ ބޭސް ބޭނުން ކޮށްގެން ދަތް އުގުޅުން ނުވަތަ މައުތުވޮޝް ބޭނުންކޮށްގެން އަނގަ ދޮވުން	ރޯދަ ނުގެއްލޭނެ	އެހެނަސް ކަރާއި ހަމައަށް ވާސިލް ވެދާނެ ކަމަށްބަލައި ބާރުގަދަ ބާސް ބޭނުން ނުކުރުން އެދެވިގެންވޭ	ޝެއިޚް އިބްނު ބާޒް، ޝެއިޚް އިބްނު އަލް ޢުޘައިމީން އަދި ޝެއިޚް ސާލިހް އަލް ފައުޒާން
14	ހޮޑުލުން	ރޯދަ ނުގެއްލޭނެ	ހޮޑުލީ ގަސްދުގައި ކަމުގައި ނުވާނަމަ	ޝެއިޚް އިބްނު ބާޒް
15	ބޮސްދިނުމާއި ގައިގޯޅިވުން	ރޯދަ ނުގެއްލޭނެ	މިކަން ހުއްދަވެގެން ވަނީ ޝަހުވަތުގެ ވެރިކަން އުފެދިއަރައި ޖިމާޢުވުމަށް ނުވަތަ މަނީ ބޭރު ވުމަށް މަގުފާޅި ނުވާނަމަ.	ޝެއިޚް އިބްނު އަލް ޢުޘައިމީން
16	ބޯކޮށުން ނުވަތަ ނިޔަފަތި ކެނޑުން	ރޯދަ ނުގެއްލޭނެ		ބޮޑެތި ޢިލްމުވެރިންގެ ފަތުވާ ކޮމިޓީ
17	ފެންވަރުން	ރޯދަ ނުގެއްލޭނެ	ފެންވަރާ ހިނދު ގަސްދަކާ ނުލައި ފެން ދިރުމާލާފިއްޖެނަމަ ރޯދަ ސައްޙަވާނެ އަދި އަލުން ގަޟާކުރާކަށް ނުޖެހޭނެ (އިބްން ބާޒް)	ބޮޑެތި ޢިލްމުވެރިންގެ ފަތުވާ ކޮމިޓީ އަދި ޝެއިޚް އިބްނު ބާޒް
18	ހިނާފަތް އެޅުން	ރޯދަ ނުގެއްލޭނެ		ޝެއިޚް އިބްނު އަލް ޢުޘައިމީން
19	ފެތުން ނުވަތަ ފީނުން	ރޯދަ ނުގެއްލޭނެ	ރޯދައަށް ހުރި ފެތުން ނުވަތަ ފީނުމަކީ އެދެވިގެންވާ ކަމެއްނޫން (ޝެއިޚް މުޤްބިލް)	ޝެއިޚް އިބްނު އަލް ޢުޘައިމީން

ރުޖޫޢު	ޝަރުޙު	ހުކުމް	ސަބަބު	#
ޝައިޚް އިބްނު އަލް ޢުޘައިމީން	އޮޅިގެން ނުވަތަ ހަނދާން ނެތިގެން ކަމުގައި ނުވާނަމަ	ރޯދަ ގެއްލޭނެ	ގަސްތުގައި ކެއުމާއި ބުއިން	20
ޝައިޚް ޞާލިޙް އަލް ފައުޒާން	ރަސޫލާ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَسَلَّمَ ޙަދީޘް ކުރެއްވިއެވެ. "ހިޖާމާ ޖަހާ ފަރާތް އަދި އުޅުއްވާ ގައިގައި ހިޖާމާ ޖެހޭ ފަރާތުގެ ވެސް ރޯދަ ގެއްލޭނެއެވެ." (ސަޙީޙް އަބީ ދާވޫދު 2074)	ރޯދަ ގެއްލޭނެ	ހިޖާމާ ޖެހުން	21
ޝައިޚް އިބްނު އަލް ޢުޘައިމީން		ރޯދަ ނުގެއްލޭނެ	[illegible] ދެވޭ އިންޖެކްޝަން ޖެހުން	22
ޝައިޚް އިބްނު އަލް ޢުޘައިމީން	މިފަދަ އިންޖެކްޝަން ކާބޯތަކެއްޗާއި އެއްފަދަވާތީއެވެ	ރޯދަ ގެއްލޭނެ	ގައިގައި ވަރުދެއްސުމަށް ދެވޭ އިންޖެކްޝަން	23
ޝައިޚް އިބްނު އަލް ޢުޘައިމީން އަދި ޝައިޚް އިބްނު ބާޒް		ރޯދަ ނުގެއްލޭނެ	ރީތިވާ ސާމާނު ނުވަތަ މޭކަޕް ކުރުން	24
ޝައިޚް އިބްނު އަލް ޢުޘައިމީން އަދި އިބްނު ތައިމިއްޔާ	[illegible] ކަރުތެރެއަށް ވާސް ލިބިއަސް ރޯދަ ނުގެއްލޭނެ	ރޯދަ ނުގެއްލޭނެ	[illegible] ބާސް އެޅުން	25

[illegible]

* فتاوى اللجنة الدائمة للبحوث العلمية والإفتاء
* الشرح الممتع للشيخ ابن عثيمين
* مجالس شهر الرمضان للشيخ ابن عثيمين
* فتاوى رمضانية للشيخ ابن عثيمين
* المنتقى من فتاوى الشيخ صالح الفوزان
* فتاوى أركان الاسلام للشيخ ابن عثيمين
* مجموع الفتاوى للشيخ ابن باز